

Universitetspedagogiskt centrum

STOCKHOLMS UNIVERSITET

Generiska färdigheter och kompetenser

LENA ADAMSON, ROSALIND DUHS

2005-12-05

Postadress:
Universitetspedagogiskt centrum, UPC
Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Manne Siegbahn-laboratoriet,
Hus C, Frescativägen 28
www.upc.su.se

Generiska färdigheter och kompetenser

Generiska färdigheter och kompetenser är inget nytt i universitetsutbildningar. Det som är nytt är att dessa ska lyftas fram tydligare både i lärandemål, examination och betygssättning än vad som ofta görs i dagsläget. Istället för 'generiska' används ibland begreppet 'överförbara' färdigheter/kompetenser (från engelskans transferable skills/competencies). Detta syftar på att studenten efter avslutad universitetsutbildning bör besitta ett antal kompetenser som också kan användas i andra situationer än de som är strikt kopplade till utbildningens ämnesinnehåll. Studenten bör exempelvis kunna kommunicera väl både skriftlig och muntligt, arbeta i team, kunna söka, sälla och granska olika typer av information etc. Detta innebär naturligtvis att undervisningen måste inbegripa och fokusera mer även på dessa aktiviteter. Vad som är viktigt att framhålla är dock att de generiska färdigheterna alltid i första hand ska tränas integrerat i ämnet man studerar. Kommunikations- färdigheterna ska alltså tränas inom ramen för kursen, inte som en egen kurs i kommunikation t ex.

De generiska kompetenser som ofta lyfts fram av arbetsgivare (utöver en relevant utbildning/examen) är förmåga att arbeta i team samt att kunna tidsplanera det egna arbetet.

Generisk kompetens	Undervisningsaktivitet	Examinationsform
Analytiska färdigheter	Läsa olika texter, lyssna på presentationer, skriva om teorier, redogöra för textens innebörd och centrala punkter	Bedöma text t.ex. labbrapport, (muntligt eller skriftligt) Besvara fråga, diskutera problem, förklara teori, skriva bakgrundspapper för viss målgrupp
Informationssökning Informationsgranskning	Söka information, undersöka, tolka, lägga upp information, jämföra olika typer av publikationer (vetenskapliga – populärvetenskapliga – andra), använda reviewartiklar, meta analyser, systematiska kunskapsöversikter	Litteraturlista, projekt, uppsats, uppdrag
Kommunikationsfärdigheter (skriftliga)	Beskriva, försvara tes, analysera, göra syntes, sammanfatta, jämföra, kommentera	Portfölj, tentamen, hemtentamen, rapport, uppsats, loggbok, utkast, disposition, papper, brev, novell, berättelse, promemoria, poster, utredning, journal
Kommunikationsfärdigheter (muntliga)	Tala - monolog, dialog, i grupp;	Presentation – enskild, i par, i grupp

	Argumentera, beskriva, intervjua, förhandla, presentera, demonstrera	Diskussion, debatt, rollspel, opposition, videopresentation, simulera yrkesutövningsmoment
Kritisk bedömning	Utveckla argument, reflektera, bedöma, väga upp, välja, jämföra, debattera	Delta i debatt, skriva reflektion, skriva artikel, skriva underlag, skriva recension, argumentera för tes
Lagarbetsfärdigheter	Arbeta i grupp: projekt, presentationer, fältarbete med tydliga riktlinjer för individens roll	Själv- och kamratbedömning av lagarbetsfärdigheter under och efter grupparbeten.
Problemlösning	Identifiera problem, utveckla strategier för problemlösning, definiera problem, analysera information, planera experiment, tillämpa teorier, lösa problem i case	Lösa hypotetiska problem, enskilt eller i grupp, skriva rapport som redogör för problemlösningstrategi
Tidsplanering	Planera projekt, planera egen arbetstakt inom tidsram, passa deadline, förbereda presentation, alt. skriva under tidspress	Tidsbegränsade skriftliga och muntliga uppgifter